

MENETETYT ELINVUODET (PYLL) -INDEKSI
(PYLL = Potential Years of Life Lost)

Finnish Consulting Group (FCG) Hirvensalmen kunnan väestölle "menetetyt elinvuodet" (PYLL) -indeksin jonka kehityksestä ja tulokinnasta annetaan oheinen lausunto.

Hirvensalmen (2.326 as. 31.12.2014) tilanne PYLL-indeksin mukaan

Vuosittain Hirvensalmella henkistä pääomaa menetettiin 2010 - 2014 (2570 vuotta/100.000) eli selvästi vähemmän kuin koko maassa keskimäärin (3321 vuotta/100.000). Muutos Hirvensalmella (5029 → 2570) oli koko maan kehitykseen verrattuna ripeämpää (4226 → 3321) ja ohittanut sen. Hirvensalmella naisten tilanne (1570 vuotta/ 100.000) oli nyt hyvä, ja kehitys (2237 → 1570) oli ollut koko maata (2611 → 2123) parempi. Miesten osalta tilanne (3409) oli hieman koko maata (4497) parempi ja sen kehityskin (7747 → 3409) oli ollut parempi kuin koko maassa.

Hirvensalmen miesten keskuudessa:

- Eniten ennen aikaisesti menetettyjä elinvuosia oli aiheutunut verenkiertoelinten sairauksista (37 %), joista iskeemiset sydänsairaudet aiheuttivat 65 %. Verenkiertoelinten sairauksien aiheuttamat menetykset Hirvensalmen miehillä olivat 1332 vuosittain ennen aikaisesti menetettyä elinvuotta /100.000 henkilövuotta, kun vastaava luku koko maassa oli vain 773. Kuitenkin trendi oli hidastunut (1472 → 1332) ja ero koko maahan oli kasvanut.
- Toiseksi tärkein syy miesten ennen aikaisiin elinvuosien menetyksiin olivat alkoholiperäiset sairaudet (30 %), joiden kehitys oli suorastaan hälyttävä (170 → 1054). Niiden määrä Hirvensalmen miehillä oli nyt lähes kaksinkertainen verrattuna koko maahan (588)
- Kahden edellä mainitun tärkeimmän syyn lisäksi saman suuruusluokan ongelmia Hirvensalmen miehillä ei PYLL-arvojen perusteella löydy. Voimavarat kannattaa nyt vihdoin keskittää näihin kahteen suureen ongelmaan: SYDÄN JA ALKOHOLI.

Hirvensalmen naisten keskuudessa:

- Eniten ennen aikaisesti menetettyjä elinvuosia olivat aiheuttaneet, kuten miehilläkin, verenkiertoelinten sairaudet (38 %) kaikista naisten verenkiertoelinsairauksien menetyksistä. Iskeemiset sydänsairaudet aiheuttivat niistä 39 %. Trendi oli huono (256 → 577) ja päinvastainen kuin koko maassa (328 → 222).
- Toiseksi eniten menetyksiä naisilla olivat aiheuttaneet alkoholiperäiset sairaudet (22 %), joiden kehitys oli ollut sentään jonkin verran laskeva (537 → 332). Koko maassa vastaavat luvut olivat paremmat (163 → 152)

- Kahden edellä mainitun tärkeimmän syyn lisäksi saman suuruusluokan ongelmia Hirvensalmen naisilla ei PYLL-arvojen perusteella löydy. Voimavarat kannattaa nyt vihdoin keskittää näihin kahteen suureen ongelmaan: SYDÄN JA ALKOHOLI.

Yhteenveto

Hirvensalmella väestön vuosittaiset ennen aikaisten elinvuosien menetykset ovat nyt saavuttaneet koko maan keskiarvon ja ohittaneetkin sen. Sekä naisten että miesten kokonaistaso on nyt koko maata parempi. Suunta on sekä miehillä että naisilla ollut hyvä.

Perinteisistä kansantaudeista verenkiertoelinten sairaudet olivat sekä miehillä että naisilla nyt nousseet suurimmaksi ennen aikaisten menetysten syyksi. Miehillä niiden väheneminen on pysähtynyt ja naisilla kääntynyt hälyttävästi uuteen jyrkkään nousuun. Jo kolme vuotta sitten tehdyn PYLL-analyysin johtopäätöksissä todettiin, että naisten verenkiertoelinsairauksien ehkäisyyn on Hirvensalmella panostettava enemmän ja elvytettävä Pohjois-Karjala-projektin henki. Edelliseen mittaukseen verrattuna miehilläkin olisi peiliin katsomisen paikka.

Alkoholiperäiset syyt olivat nyt nousseet aikaisemman mittauksen kolmannelta sijalta toiselle sijalle sekä miehillä että naisilla. Koko maahan verrattuna alkoholista aiheutuneet menetykset olivat Hirvensalmella noin kaksi kertaa suuremmat kuin koko maassa keskimäärin. Tulos osoittaa, että alkoholihaittojen ehkäisyssä on Hirvensalmella epäonnistuttu. Miehillä suunta oli jyrkästi ylöspäin. Naisilla suunta oli laskeva, mutta silti noin kaksi kertaa suurempi kuin koko maan naisilla. Alkoholiperäiset syyt aiheuttivat noin kaksi kertaa enemmän menetyksiä kuin kaikki syöpäsairaudet yhteensä! Herättävä löydös. Alkoholiongelmaan puuttuminen vaatii nyt määrätietoista ja nopeita eri sektorien välisiä ja hyvin yhteen sovitettuja radikaalejakin toimenpiteitä niin paikallisella kuin valtakunnallisella tasolla. Jäävuoren huippuna näkyy nyt kasvava alkoholiperäisten sairauksien ja myrkytysten osuus.

Hirvensalmen naisten ja miesten kolmanneksi suurin vuosittaisten PYLL-menetysten aiheuttaja olivat pahanlaatuiset kasvaimet. Koko maahan verrattuna suunta on hyvä, eikä enempää keuhkosityövän tai rintasyövän osalta poiketa koko maan laskevalta kurssilta. Syöpäasiat hoituvat.

Kouluarvosanat: HIRVENSALMI	
Naiset:	8
Miehet:	~~8~~ 7*
Yhteensä:	~~8~~ → 7*

*PYLL-arvot suoraan arvioituna oikeuttaisivat miehetkin arvosanaan 8, mutta verenkiertoelinsairauksien ja alkoholihaittojen hälyttävä suunta alentavat heidän numeroaan ja vetävät yhteisarvosankin yhtä numeroa alemmas.

Ehdotus jatkosta

Mikäli koette aiheelliseksi ratkaista esille tulleita ongelmia, olemme mielellämme avuksi. Mahdollisimman laajan asiantuntija-avun hyödyntämiseksi organisoimme kanssanne tilaisuuden 14.0.2016, jossa ongelmiin pyritään löytämään selityksiä ja mahdollisia ratkaisumalleja. Mikäli toivotte lisäinformaatiota mahdollisista jatkotoimenpiteistä ja niiden kustannuksista, yhteyshenkilöinä toimivat allekirjoittaneet.

Mikko Vienonen,
erityisasiantuntija, LKT
FCG Konsultointi Oy
mikko.vienonen@fcg.fi
050-4421 877

Ilkka Vohlonen,
professori,
Itä-Suomen yliopisto
tutkimusjohtaja,
FCG Konsultointi Oy
ilkka.vohlonen@fcg.fi
050-3839 938